

Politiske og administrative forhold

Selvstyret

Selvstyret

Grønlands Selvstyre består af Inatsisartut (Landstinget), som er en folkevalgt samling (lovgivende magt), og af Naalakkersuisut (udøvende magt), der har ansvaret for den overordnede offentlige administration. Pr. 21. juni 2009 blev Hjemmestyret erstattet af Selvstyre.

Se mere på adressen: www.nanoq.gl

Inatsisartut

Den folkevalgte forsamling eller Grønlands parlament, Inatsisartut, blev oprettet ved indførelsen af hjemmestyre den 1. maj 1979. Inatsisartut har 31 folkevalgte medlemmer.

Året i Inatsisartut indledes den anden fredag i september og varer til samme fredag det følgende år. Inatsisartut samles mindst to gange årligt til ordinære samlinger. Hvis særlige omstændigheder gør det nødvendigt, kan Inatsisartut indkaldes ekstraordinært.

Se mere om Inatsisartut på denne hjemmeside: www.inatsisartut.gl

Formandskabet for Inatsisartut og udvalg

Inatsisartut har et formandskab, også kaldet et præsidium, der består af formanden plus fire medlemmer af Inatsisartut.

Formanden for Inatsisartut er beskæftiget med varetagelsen af formandskabets opgaver i en fuldtids stilling. Sammen med Formandskabet for Inatsisartut er formanden ansvarlig for varetagelsen af en lang række opgaver til sikring af hensigtsmæssige arbejdsbetingelser for Inatsisartut og dets medlemmer samt samspillet mellem Inatsisartut og Naalakkersuisut.

Formanden har blandt andet til opgave

- at repræsentere Inatsisartut udadtil
- at lede møderne i Inatsisartut
- at drage omsorg for at Inatsisartut og udvalgenes arbejde tilrettelægges og afvikles forsvarligt at administrere det grønlandske medlemskab af Nordisk Råd og forbindelsen til det danske Folketing.

Inatsisartut nedsætter en række udvalg. Hvert udvalg kan bestå af op til syv medlemmer, som ikke samtidig må være medlem af Naalakkersuisut. Tekst

Udover Formandskabet for Inatsisartut er fem af udvalgene - de såkaldte "Lovpligtige udvalg" - obligatoriske, hvilket vil sige, at de skal nedsættes. Det drejer sig om:

- Finans- og Skatteudvalg
- Lovudvalg
- Revisionsudvalg
- Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg
- Udvalg til Valgs Prøvelse

Derudover nedsætter Inatsisartut en række stående udvalg, hvis antal og arbejdsområder Inatsisartut frit kan fastsætte fra år til år. I denne periode har Inatsisartut følgende stående udvalg:

- Anlægs- og Miljøudvalg
- Erhvervsudvalg
- Familie- og Sundhedsudvalg
- Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg
- Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Bureau for Inatsisartut

Bureau for Inatsisartut varetager den daglige administration. Administrationen er underlagt Formandskabet for Inatsisartut.

Den øverste administrative myndighed er generalsekretæren. Bureauet for Inatsisartut har med formandskabssekretariatet og kommunikations- og projektafdelingen to stabsfunktioner, der bistår bureauets fire linjefunktioner, som består af et udvalgssekretariat, en tolkeafdeling, en serviceafdeling og en økonomiafdeling.

Lovgivning

Forslag til ændringer af love, nye love og forordninger fremsættes normalt af Naalakkersuisut, men kan også fremsættes af et enkelt medlem af Inatsisartut. Alle forslag til love og forordninger gennemgår tre behandlinger i Inatsisartut.

Valgperiode

Inatsisartut vælges for en fireårig periode, men der kan udskrives og afholdes valg, før den ordinære valgperiode udløber. Det senest afholdte valg var den 2. juni 2009. Siden indførelse af hjemmestyre i 1979 er der afholdt ti valg. Læs mere om perioderne under afsnittet [Valg til Inatsisartut](#).

Inatsisartut udpeger efter nyvalg en ombudsmand, hvis opgave det bl.a. er at påse, at Naalakkersuisuts og kommunernes administration er i overensstemmelse med lovgivningen og god forvaltningsskik.

Se mere om valg på denne hjemmeside: www.valg.gl

Ombudsmanden for Inatsisartut

Ombudsmanden for Inatsisartut vælges af Inatsisartut og fører på Inatsisartuts vegne kontrol med, at selvstyrets og kommunernes forvaltning sker i overensstemmelse med gældende ret og god forvaltningsskik.

Ombudsmanden er i udøvelsen af sit hverv uafhængig af Inatsisartut og af politisk indflydelse. Ombudsmanden afgiver en årlig beretning til Inatsisartut om sin virksomhed. Beretningen trykkes og offentliggøres.

Se mere om Ombudsmanden for Inatsisartut på denne hjemmeside:
www.ombudsmand.gl

Oversigt 1. Sager behandlet af Ombudsmanden for Inatsisartut

	1999	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Oprettede sager	110	82	108	92	117	86	86	114	94
Sager, taget op af egen drift	23	30	24	5	21	21	8	2	11
Vejledninger	139	80	138	108	143	111	91	63	62
Afviste klage	71	62	99	63	69	48	61	69	89
Afsluttede sager	49	52	16	35	26	19	22	18	24

Kilde: Ombudsmanden for Inatsisartut

Sagsbehandling i den offentlige forvaltning

Sagsbehandlingen er underlagt lovgivningen i henhold til sagsbehandlingsloven og offentlighedsloven samt ulovbestemte almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Sagsbehandlingsloven skal medvirke til at forbedre sagsbehandlingen i den offentlige forvaltning og øge sikkerheden for, at forvaltningens afgørelser er lovlige og rigtige.

Offentlighedsloven indeholder bestemmelser om borgerens ret til aktindsigt i sager, der er eller har været under behandling i den offentlige forvaltning.

Samtlige love, bekendtgørelser og forordninger siden hjemmestyrets indførelse i 1979 findes på denne hjemmeside: www.lovgivning.gl

Naalakkersuisut (udøvende magt)

Naalakkersuisut er Grønlands regering, udpeget af Formanden for Naalakkersuisut. Formanden for Naalakkersuisut vælges af Inatsisartut (lovgivende magt). De øvrige medlemmer af Naalakkersuisut vælges af Inatsisartut efter indstilling af formanden for Naalakkersuisut. Naalakkersuisut er politisk ansvarligt for selvstyrets daglige drift. Naalakkersuisut er opdelt i et antal ressortområder.

Under hvert enkelt medlem af Naalakkersuisut er der et departement, som varetager lovgivningen og generelle sager. Under departementerne er der direktorater og styrelser til forvaltning af en række specifikke områder. Naalakkersuisuts forvaltning foregår inden for rammerne af love og bevillinger, der er vedtaget af Inatsisartut.

Inatsisartut fører kontrol med Naalakkersuisuts arbejde, bl.a. ved revision af landskassens regnskab. Desuden er det Inatsisartuts ombudsmands opgave at føre kontrol med, at Naalakkersuisut administrerer i overensstemmelse med lovgivningen og god forvaltningsskik.

Oversigt 2 Naalakkersuisut koalitioner

	Landsstyrekoalitionens sammensætning	Landsstyreformand
1979	Siumut: 5	Jonathan Motzfeldt
1983	Siumut: 6	Jonathan Motzfeldt

	Siumut: 5,	
1984	Inuit Ataqatigiit: 2 Siumut: 5	Jonathan Motzfeldt
1987	Inuit Ataqatigiit: 2	Jonathan Motzfeldt
1988	Siumut: 5 Siumut: 5	Jonathan Motzfeldt
1991	Inuit Ataqatigiit: 2	Lars Emil Johansen
	Siumut: 5	
1995	Atassut: 2 Siumut: 5	Lars Emil Johansen
1999	Inuit Ataqatigiit: 2	Jonathan Motzfeldt
	Siumut: 5	
2001	Atassut: 2 Siumut: 4	Jonathan Motzfeldt
Dec 2002	Inuit Ataqatigiit: 3	Hans Enoksen
	Siumut: 4	
Jan 2003	Atassut: 3 Siumut: 4	Hans Enoksen
Sep 2003	Inuit Ataqatigiit: 4	Hans Enoksen
	Siumut: 4	
	Inuit Ataqatigiit: 2	
Dec 2005	Atassut 2 Siumut: 4	Hans Enoksen
Maj 2007	Atassut: 3	Hans Enoksen
	Inuit Ataqatigiit: 6	
	Demokraterne: 2	
Juni 2009	Kattusseqatigiit Partiat: 1	Kuupik Kleist

Kilde: Grønlands Statistik

Repræsentationer i udlandet

Grønlands Repræsentation i København

Grønlands repræsentation i København sorterer under Formandens Departement. Repræsentationen har til huse i Kongelig Grønlandske Handels tidligere pakhus på Nordatlantens Brygge i Strandgade sammen med Færøernes repræsentation og Islands ambassade.

Repræsentationens opgave er at repræsentere selvstyret over for danske og udenlandske myndigheder og at servicere Naalakkersuisut, Inatsisartut, centraladministrationen i Nuuk, selvstyrets virksomheder og kommunerne og i det hele taget at varetage opgaver, der er mest hensigtsmæssige at løse i eller fra Danmark.

Grønlands Repræsentation i Bruxelles

Grønlands repræsentation i Bruxelles sorterer under Formandens Departement.

Repræsentationen er placeret i Bruxelles og deler adresse med Færøernes repræsentation, Danmarks EU-repræsentation og Danmarks ambassade i Belgien.

Det er repræsentationens overordnede opgave at varetage Grønlands interesser i EU. Grønland er tilknyttet OLT-associeringen (Oversøiske Lande

og Territorier) der udspringer af den forfatningsmæssige tilknytning, som Grønland har til Danmark og EU. Grønland har også en række aftaler som regelmæssigt skal evalueres og forhandles med EU, såsom Partnerskabsaftalen med fokus på uddannelsesområdet og Fiskeripartnerskabsaftalen.

Links

Se mere om Grønlands Selvstyre, Naalakkersuisut og Grønlands repræsentationer på denne hjemmeside: www.nanoq.gl og <http://eu.nanoq.gl>

Grønlands selvstyreordning

Grønlands selvstyreordning

Folketinget vedtog efter vedtagelse i Landstinget og folkeafstemning i Grønland den 19. maj 2009 forslag til lov om Grønlands Selvstyre, som trådte i kraft den 21. juni 2009. Loven bygger på det forslag til lov, der indeholdt i grønlandsk-dansk selvstyrekommisions betænkning fra maj 2008.

Selvstyret kan ifl. loven beslutte at overtage en række nye ansvarsområder, bl.a. retsplejen, herunder oprettelse af domstole, kriminalforsorgen, politiet, selskabs-, regnskabs- og revisorområdet, råstofområdet, luftfartsområdet, det person-, familie- og arveretlige område, udlændingeområdet og grænsekontrollen, arbejdsmiljø, samt finansiell regulering og tilsyn. Selvstyret overtog den 1. januar 2010 råstofområdet og arbejdsmiljø for off-shorearbejde.

Overtagelse af et sagsområde indebærer, at selvstyret overtager den lovgivende og udøvende magt på området. Følgende områder kan som følge af hensynet til rigsfællesskabet og særlige bestemmelser i grundloven ikke overtages: statsforfatningen, statsborgerskab, højesteret, udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitik samt valuta- og pengepolitik.

Med selvstyreloven indførtes en ny økonomisk ordning, som indebærer, at selvstyret overtager finansieringen af et sagsområde, når dette overtages. Statens tilskud til selvstyret er fastsat i loven til 3,4 mia. kr. årligt (2009-pris- og lønniveau). Såfremt selvstyret får indtægter fra råstofaktiviteter, reduceres statens tilskud til selvstyret med et beløb, der svarer til halvdelen af disse indtægter, dog bortset fra 75 mio. kr. årligt, der tilfalder selvstyret. Såfremt råstofindtægterne reducerer statens tilskud til 0 kr., bortfalder tilskuddet helt for fremtiden, og der indledes forhandlinger mellem Grønland og Danmark om de fremtidige økonomiske relationer mellem staten og selvstyret.

Selvstyreordningen indebærer en samlet regulering af de udenrigspolitiske forhold for Grønland. Fuldmagtsordningen, hvorefter Naalakkersuisut på rigets vegne kan forhandle og indgå folkeretlige aftaler med fremmede stater og internationale organisationer, er således inkorporeret i selvstyreloven. Endvidere er gældende aftaler mellem regeringen og Naalakkersuisut og praksis vedrørende inddragelse af de grønlandske myndigheder i udenrigspolitiske spørgsmål nu en del af loven.

Det grønlandske sprog er i henhold til selvstyreloven det officielle sprog i Grønland. Dansk kan dog stadig anvendes i offentlige anliggender.

Statsadministrationen

Den grønlandske selvstyreordning hører under Statsministeriets ressort. De enkelte danske ministerier varetager sager vedrørende Grønland på områder, der svarer til deres danske ressortområde, herunder sager på områder, som er overtaget af selvstyret, fx vedrørende internationale forpligtelser.

Se mere om samarbejdet mellem de danske myndigheder og selvstyret på denne hjemmeside: www.stm.dk

Rigsombudsmanden i Grønland

Rigsombudsmanden i Grønland er en institution under Statsministeriet, der fungerer som bindeled imellem rigsmyndighederne og selvstyret.

Forelæggelser af rigslovgivning for Grønlands Selvstyre sker via rigsombuddet eller med samtidig kopiorientering af rigsombuddet. Rigsombuddet yder efter anmodning bistand med oversættelse af rigsmyndighedernes retsfor skrifter.

Rigsombudsmanden i Grønland er rigsmyndighedernes øverste repræsentant i Grønland.

Rigsombudsmanden i Grønland's opgaver er bl.a.

- at overvære Inatsisartuts samlinger, og holde de danske myndigheder orienteret om udviklingen og forholdene i Grønland.
- at forestå afholdelse af valg til Folketinget samt folkeafstemninger, der er besluttet af Folketinget.
- at udstede transittilladelser til forsvarsområdet i Pituffik til danske statsborgere med bopæl i Grønland. Rigsombudsmanden i Grønland medvirker desuden ved planlægning og afvikling af officielle besøg.
- at administrerer som overøvrighed væsentlige dele af den familieretlige lovgivning i Grønland. Det drejer sig først og fremmest om adoptionslovgivningen, ægteskabslovgivningen, dele af myndighedsloven og dele af navnelovgivningen.
- at behandle ansøgninger om bevilling af fri proces til retssager, som skal versere ved kredsretterne, Retten i Grønland og Grønlands Landsret.
-

Se mere om disse og rigsombudsmandens øvrige opgaver på adressen: www.rigsombudsmanden.gl

Udenrigsforhold

Udenrigs- og Sikkerhedspolitik

Den danske regering har fortsat kompetencen vedrørende udenrigs- og sikkerhedspolitik. Naalakkersuisut har bemyndigelse til at forhandle og indgå aftaler med andre stater og internationale organisationer, så længe det omhandler forhold som alene vedrører Grønland inden for områder som er fuldstændigt hjemtagne. Disse forhold varetages af Udenrigsdirektoratet under Formandens Departement i nært samarbejde med det danske Udenrigsministerium.

Konsulater og repræsentationer

Følgende lande har honorære konsulater eller generalkonsulater i Grønland: Norge, Island, Sverige, Canada, Frankrig, Belgien, Luxembourg og Holland, alle otte med sæde i Nuuk. Endvidere har Island et honorært konsulat i Tasiilaq, Letland har et i Qaqortoq og Italien har konsulat i Ilulissat. I henhold til Lov om Grønlands Selvstyre har Grønland mulighed for at udstationere repræsentanter ved de danske ambassader i udlandet. Selvstyret har derfor en repræsentation i Bruxelles og havde tidligere en repræsentant i Canada (1998-2002).

Arktisk Råd

Arktisk Råd har følgende medlemmer: USA, Canada, Rusland, Finland, Sverige, Norge, Island og Danmark/Grønland/Færøerne. Seks arktiske oprindelige folks organisationer deltager i rådets arbejde: Aleut International Association (AIA), Arctic Athabaskan Council, Gwich'in Council International, Inuit Circumpolar Council (ICC), Raipon og the Saami Council.

Rådets videnskabelige arbejde er organiseret i seks arbejdsgrupper, hvoraf Grønland aktivt deltager i og bidrager til hovedparten.

Danmark/Grønland/Færøerne varetog formandskabet for Arktisk Råd i årene 2009-2011. Grønland varetog her også formandskabet for arbejdsgruppen for bæredygtig udvikling (SDWG-Sustainable Development Working Group). I juni 2011 overtog Sverige formandskabet i Arktisk Råd.

Se mere om Arktisk Råd på denne hjemmeside: www.arctic-council.org

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde var oprindeligt en samarbejdsaftale mellem Island, Danmark, Norge, Sverige og Finland. Siden er de selvstyrende områder, Færøerne og Åland og senest Grønland kommet til.

Nordisk Råd

Grønland har to medlemmer i Nordisk Råd, som er parlamentarikernes samarbejdsorgan. Rådet sender vedtagne anbefalinger (rekommandationer) til Nordisk Ministerråd eller til de fem nordiske lande eller de selvstyrende områder.

Nordisk ministerråd

Nordisk Ministerråd er det officielle fælles samarbejdsorgan. Ministerrådet er ikke et overstatsligt organ og arbejder ud fra princippet om konsensus (enighed). Grønland har som selvstyrende område ret til at stille forslag og ytre sig, men har ikke stemmeret.

Ministerrådet har forskellige sammensætninger, afhængig af hvilke spørgsmål om samarbejde, der behandles. Der er 10 fagministerråd og et generelt ministerråd, bestående af samarbejdsministrene.

Statsministrene har det overordnede ansvar for det nordiske samarbejde, mens koordineringen af samarbejdet i Nordisk Ministerråd varetages af samarbejdsministrene.

Hvert land og selvstyrende område udpeger en samarbejdsminister. Fra Grønland deltager Naalakkersuisoq for uddannelse, forskning og nordisk samarbejde

Se mere om Det Nordiske samarbejde og Nordisk ministerråd på denne hjemmeside: www.norden.org

Nordens Institut i Grønland (NAPA)

NAPA er en institution under Nordisk Ministerråd, der har følgende tre hovedopgaver:

- at udbygge de kulturelle kontakter til det øvrige Norden,
- at informere i Norden om grønlandske forhold og omvendt, og
- at støtte og stimulere det grønlandske kulturliv med særlig vægt på børne- og ungeområdet.

Se mere om NAPA på denne hjemmeside: www.napa.gl

Vestnordisk Råd

Det vestnordiske parlamentariske samarbejde foregår i Vestnordisk Råd. Rådet har eget sekretariat, som er tilknyttet Islands Alting. Det praktiske samarbejde varetages fra grønlandsk side af Bureau for Inatsisartut.

Se mere om Vestnordisk Råd på denne hjemmeside: www.vestnordisk.is

Det sociale område

Grønland har tilsluttet sig Den Nordiske Konvention om Social Sikring, der sikrer, at nordiske borgere har ligestilling i de nordiske lande med hensyn til sociale ydelser i tilfælde af sygdom, fødsel, adoption, invaliditet, alderdom, dødsfald, arbejdsskader, arbejdsløshed og sikringsydelser til børn.

Se mere om Den Nordiske Konvention om Social Sikring på adressen: www.sm.dk

Det europæiske samarbejde

Grønlands primære relationer til EU består af følgende aftaler:

- En protokol til traktaten om Grønlands udmeldelse af EU ("Grønlandsaftalen").
- En fiskeriaftale mellem Grønland og EU
- En partnerskabsaftale mellem Grønland og EU (med fokus på uddannelse 2007-2013)
- En associeringsordning for de Oversøiske Lande og Territorier (OLT-aftalen)

Det globale samarbejde, FN

Grønland deltager løbende i arbejdet i en række FN-organer, herunder FN's Generalforsamling.

Endvidere deltager Grønland i arbejdet med Menneskerettighedsrådet og Ekspertgruppen for Oprindelige Folks Rettigheder.

Endelig deltager Grønland i Permanent Forum for Oprindelige Folks Anliggender, der på bl.a. grønlandsk og dansk initiativ blev oprettet i 2002 som et rådgivende organ under FN's Økonomiske og Sociale Råd (ECOSOC).

Se mere om Menneskerettighedsrådet og Ekspertgruppen for Oprindelige Folks Rettigheder på denne hjemmeside: www.ohchr.org

Det globale samarbejde, WTO

Landsstyret besluttede 28. november 1994, at Grønland skulle følge Rigsfællesskabets optagelse i Verdenshandelsorganisationen (WTO) ved dennes oprettelse i 1995. Formålet hermed er at skabe de bedste rammebetingelser for Grønlands eksport, i kraft af den tryghed det giver handelspartnere at de internationale regler for handel overholdes. Landsstyret besluttede 9. december 2005 at lovgivningen skal bringes i overensstemmelse med WTO's regler. Naalakkersuisut afventer p.t. en afslutning af Doha runden, før end man vil begynde at notificere til WTO.

Se nærmere om WTO på denne hjemmeside: www.wto.org

Samarbejdet med Canada

Grønlands samarbejde med Canada er i de senere år foregået primært gennem samarbejdet om fremme af bæredygtig udvikling i Arktis.

Samarbejdet er reguleret af en række bilaterale aftaler samt af regionale aftaler med Northwest Territories, Québec og Nunavut.

Forsvar og sikkerhed

Den aftalemæssige ramme om den amerikanske militære tilstedeværelse i Grønland er Forsvarsaftalen af 27. april 1951, der gav USA ret til at oprette baseområder.

Den seneste modernisering af forsvarsaftalen fandt sted ved Igaliku-aftalerne i 2004, der også omfatter et teknisk-økonomisk samarbejde og en miljøaftale.

Partnerskabsaftalen

Partnerskabsaftalen er en politisk aftale mellem Grønland og Danmark på den ene side og EU på den anden side. Naalakkersuisut har prioriteret uddannelsesområdet som indsatsområde for perioden 2007-2013, men aftalen lægger op til, at andre områder (for eksempel råstoffer, miljø og fiskeri) vil kunne støttes, forudsat at der eksisterer en strategi for det givne område.

OLT-associeringen

Også populært kaldet "OLT-aftalen" er en aftale mellem EU og ø-samfund med grundlovsmæssig tilknytning til EU-medlemslande (typisk tidligere kolonier). OLT-aftalen hjemler bistand fra den europæiske udviklingsfond (EUF), som administreres af EU Kommissionens generaldirektorat for udvikling, hvorfor der er et tæt samarbejde mellem Kommissionen og OLT'erne.

Grønland modtager ikke udviklingsbistand fra den europæiske udviklingsfond, men OLT-aftalen indeholder en række konkrete fordele for Grønland såsom toldfri adgang til EU's marked på fiskeriprodukter, mulighed for re-eksport af rejer og hellefisk fra tredjelande, mulighed for netværk i form af seminarer, workshops og konferencer, adgang til hjælp i tilfælde af naturkatastrofer og adgang til en række EU-programmer. Grønland er ydermere en del af OCTA's bestyrelse, som er bestyrelse for OLT'ernes organisation og var i første halvdel af 2012 formand for OLT.

Se mere om OLT på denne hjemmeside: www.octassociation.org

Northern Periphery Programme

Northern Periphery Programme (NPP) er et EU program under den europæiske regionale udviklingsfond, og har til formål at udvikle erhvervsmuligheder i de perifere egne. Grønland har deltaget i NPP siden 2000.

Se mere om Northern Periphery Programme på denne hjemmeside:
www.northernperiphery.eu

Territorium og havret

Grønlands søterritorium er 3 sømil. Derudover har Grønland en 200 sømil eksklusiv økonomisk zone, der giver eksklusive rettigheder til bl.a. fiskeri- og råstofressourcer. Hvor denne zone kolliderer med andre landes tilsvarende zoner er der indgået afgrænsningsaftaler på grundlag af midtlinjeprincippet. Det gælder i forholdet til Norge ved Jan Mayen og Svalbard og i forhold til Island og Canada. I forhold til Canada tilbagestår endnu en revision af afgrænsningsaftalen af 1974 vedr. kontinentalsoklen mellem Grønland og Canada samt en aftale om Tartupaluk/Hans Ø, som såvel Canada som rigsfællesskabet gør krav på.

Danmark/Grønland har ratificeret FN's havretskonvention (UNCLOS). Selvstyret deltager i et samarbejde med rigsmyndighederne og Færøerne for at dokumentere krav på kontinentalsoklen udover 200 sømil i henhold til havretskonventionens artikel 76, for Grønlands vedkommende vedr. områder nord for Grønland, nordøst for Grønland og syd for Grønland. Sådanne krav skal dokumenteres videnskabeligt senest 10 år efter ratifikationen, for Grønlands vedkommende senest i 2014. Rigsfællesskabet har i juni 2012 fremsat krav over for FN's kontinentalsokkelkommission vedrørende området syd for Grønland. Hvis der er overlap mellem Grønlands og nabostaternes krav på udvidet kontinentalsokkel, skal sådanne spørgsmål løses gennem forhandling.

Se om FN's havretskonvention og kontinentalsokkelkommissionen på adressen: www.un.org

Fiskeriaftalen

Fiskeriaftalen mellem Grønland og EU består dels af en kommercielt baseret fiskeriaftale, dels af en "fiskeripartnerskabsaftale". Den kommercielle del baserer sig på EU-fiskekvoter i grønlandsk farvand, hvorimod "fiskeripartnerskabsaftalen" er et led i bistand af udviklingen af det grønlandske fiskerierhverv.

Internationale aftaler

Ud over aftalen med EU (se afsnit Det europæiske samarbejde) har Grønland bilaterale aftaler om fiskeri med Norge, Rusland, Færøerne og Island.

Internationale relationer

Grønland deltager i følgende internationale organisationer om fiskeri og fangst:

- NAFO (Den Nordvestatlantiske Fiskeriorganisation)
- NEAFC (Den Nordøstatlantiske Fiskerikommission)
- NASCO (Den Nordatlantiske Lakseorganisation)
- IWC (Den Internationale Hvalfangstkommission)
- NAMMCO (Den Nordatlantiske Havpattedyrkommission)

- JCNB (Den Canadisk/Grønlandske Fælleskommission om Nar- og Hvidhvaler)
- CITES (Convention for the International Trade of Endangered Species)
- IUCN (International Union for the Conservation of Nature)
- PBSG (Polar Bear Specialist Group)
- WITS (Walrus International Technical Specialists)
- CBird (Circumpolar Seabird Expert Group)
- CARMA (CircumArctic Rangifer Monitoring and Assessment Network)

Se mere om de enkelte organisationer på adressen: www.nanoq.gl

Links

Se mere om Formandens Departement, Udenrigspolitisk Redegørelse, Repræsentationer i udlandet, Fiskeriaftalen, Partnerskabsaftalen, OLT-aftalen, samarbejde med Canada, Forsvar og sikkerhed se på denne hjemmeside: www.nanoq.gl

Se mere om Det globale samarbejde, FN og Permanent Forum for Oprindelige Folks Anliggender på denne hjemmeside: www.un.org

Kommunerne

Kommunerne

Pr. 1. januar 2009 trådte en ny kommuneinddeling i kraft. Grønlands tidligere 18 kommuner blev samlet i fire kommuner:

- Kommuneqarfik Sermersooq omfatter de oprindelige kommuner Ivittuut, Paamiut, Nuuk, Illoqqortoormiut og Ammassalik.
- Qaasuitsup Kommunia omfatter de oprindelige kommuner Kangaatsiaq, Aasiaat, Qasigiannnguit, Ilulissat, Qeqertarsuaq, Uummannaq, Upernavik og Qaanaaq.
- Qeqqata Kommunia omfatter de oprindelige kommuner Maniitsoq og Sisimiut.
- Kommune Kujalleq omfatter de oprindelige kommuner Nanortalik, Narsaq og Qaqortoq.

KANUKOKA er en koordinerende fællesorganisation for de grønlandske kommuner. KANUKOKA er en forkortelse for "Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiat", "De Grønlandske Kommuners Landsforening".

Foreningen varetager kommunernes fælles og almindelige interesser, og har endvidere til formål at fremme samvirket mellem kommunerne, samt at bistå kommunerne i deres virksomhed.

Landsforeningen blev stiftet den 24. juli 1972 som et forsøg på at styrke det kommunale selvstyre og påvirke opgavefordelingen mellem stat og kommuner. En udvikling i retning af, at flere og flere opgaver blev flyttet fra centrale myndigheder til lokalt plan, synliggjorde et øget behov for en fælleskommunal forening.

Strukturreformen i den offentlige sektor, som indebar kommunesammenlægningen i 2009, havde da også til formål at flytte endnu flere borgerrelaterede opgaveområder i Grønlands Selvstyre til kommunerne.

Oversigt 1 Grønland fordelt på fire kommuner

Illustration: KANUKOKA

Valg til Inatsisartut

Valg til Inatsisartut

Siden indførelsen af hjemmestyre i 1979 er der afholdt ti valg, senest den 2. juni. 2009.

Oversigt 1. Valg til Landstinget - Inatsisartut

Valgdato	Stemmer i alt	Inuit					Kattusse-				Enkelt- kandi- dater	Stemme- procent
		Atassut	Ataqa- tigiit	Issittup Partiia	Siumut	Akulliit Partiiat	Demo- kraterne	Arnat Partiiat	Kattusse- qatigiit Partiiat	Sorlaat Partiiat		
4. april 1979	19.951	41,7	4,4	.	46,1	.	.	.	.	.	2,1	69,6
12. april 1983	25.204	46,6	10,6	.	42,3	.	.	.	.	.	0,5	75,1
6. juni 1984	23.088	43,8	12,1	.	44,1	.	.	.	.	.	.	66,8
26. maj 1987	25.764	40,1	15,3	4,4	39,8	.	.	.	0,4	.	.	69,6
5. marts 1991	25.915	30,1	19,4	2,8	37,3	9,5	.	.	0,9	.	.	67,1
4. marts 1995	26.134	30,1	20,3	0,4	38,4	6,1	.	.	4,7	.	.	69,6

16. februar 1999	28.490	25,2	22,1	.	35,2	.	.	.	12,3	5,3	76,0	
3. december 2002	28.616	20,2	25,3	.	28,5	.	15,9	2,4	5,3	1,3	74,6	
15. november 2005	29.136	19,1	22,6	.	30,7	.	22,8	.	4,1	0,7	74,9	
2. juni 2009	28.510	10,9	43,7		26,5		12,7		3,8	1,3	0,2	71,3

Kilde: Valgnævnet, Grønlands Selvstyre

Oversigt 2. Fordeling af mandater ved valg til Landstinget - Inatsisartut

	1979	1983	1984	1987	1991	1995	1999	2002	2005	2009
Mandater i alt	21	26	25	27	27	31	31	31	31	31
Mænd	21	26	25	27	23	26	22	20	20	19
Kvinder	...	...	...	...	4	5	9	11	11	12
Siumut	13	12	11	11	11	12	11	10	10	9
Mænd	13	12	11	11	10	8	10	8	8	6
Kvinder	...	...	...	...	1	4	1	2	2	3
Atassut	8	12	11	11	8	10	8	7	6	3
Mænd	8	12	11	11	2	10	5	4	4	3
Kvinder	...	...	...	...	2	...	3	3	2	...
Inuit Ataqatigiit	...	2	3	4	5	6	7	8	7	14
Mænd	...	2	3	4	4	5	3	4	3	6
Kvinder	...	...	...	...	1	1	4	4	4	8
Demokraterne	...	...	...	...	...	...	...	5	7	4
Mænd	...	...	...	...	...	...	...	3	4	3
Kvinder	...	...	...	...	...	...	...	2	3	1
Kandidatforbundets Parti	...	...	...	...	...	...	4	1	1	1
Mænd	...	...	...	...	...	...	3	1	1	1
Kvinder	...	...	...	...	...	...	1	...	...	...
Enkeltkandidater	...	...	...	...	...	1	1	...	...	...
Mænd	...	...	...	...	...	1	1	...	...	...
Kvinder	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Issittup Partia	...	...	...	1	1	...	...	...	...	...
Mænd	...	...	...	1	1	...	...	...	...	...
Kvinder	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Akulliit Partiat	...	...	...	...	2	2	...	...	...	...
Mænd	...	...	...	...	2	2	...	...	...	...
Kvinder	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Kilde: Bureau for Inatsisartut og Grønlands Statistik

Oversigt 3. Afgivne stemmer ved valg til Inatsisartut d. 2. juni 2009 fordelt på partier og distrikter

	Atassut	Inuit Ataqa- tigiit	Siumut	Demo- kraterne	Kattusse- qatigiit Partiit	Sorlaat Partiit	Enkelt- kandi- dater	Blanke og ugyldige stemmer	Stemmer i alt	Vælgere i alt	Stemme- procent
	Afgivne stemmer										
2. juni 2009	3.094	12.457	7.567	3.620	1.084	383	70	235	28.510	39.990	71,3
Nanortalik	90	499	362	97	12	12	0	5	1.077	1.498	71,9
Qaqortoq	177	856	534	319	21	25	0	33	1.965	2.599	75,6
Narsaq	183	471	308	79	17	15	3	10	1.086	1.403	77,4
Ivittuut	2	16	9	28	1	3	0	3	62	140	44,3
Paamiut	87	411	310	72	20	10	0	9	919	1.319	69,7
Nuuk	492	4.157	1.473	1.611	99	136	20	81	8.069	11.579	69,7
Maniitsoq	327	672	564	111	26	24	3	13	1.740	2.494	69,8
Sisimiut	328	1.278	957	391	60	50	9	19	3.092	4.435	69,7
Kangaatsiaq	69	243	253	19	21	10	1	5	621	862	72
Aasiaat	222	946	239	112	55	19	1	10	1.604	2.313	69,3
Qasigiannguit	78	226	265	47	51	12	0	3	682	907	75,2

Ilulissat	146	1.038	537	441	471	22	2	17	2.674	3.539	75,6
Qeqertarsuaq	89	212	109	53	28	8	0	2	501	683	73,4
Uummannaq	138	389	579	47	76	16	2	6	1.253	1.632	76,8
Upernavik	237	431	486	58	90	5	27	6	1.340	1.874	71,5
Qaanaaq	100	95	144	23	23	5	1	1	392	534	73,4
Ammassalik	308	388	369	100	13	8	1	12	1.199	1.858	64,5
Illoqqortoormiut	21	129	69	12	0	3	0	0	234	321	72,9
Tidligere valg til Landstinget											
15. november 05	5.528	6.516	8.861	6.595	1.169	-	216	254	29.139	38.924	74,9
3. december 2002	5.780	7.244	8.151	4.558	1.510	0	374	313	28.616	38.365	74,6
16. februar 1999	7.100	6.217	9.899	-	3.453	0	1.486	335	28.490	37.485	76
Frem- eller tilbagegang ift. tidligere valg til Landstinget											
2. juni 2009	-2.434	5.941	-1.294	-2.975	-85	383	-146	-19	28.510	39.990	71,3
15. november 05	-252	-728	710	2.037	-341	0	-158	-59	29.616	38.365	74,9
3. december 2002	-1.320	1.027	-1.748	4.558	-1.943	0	-1.112	22	28.616	38.365	74,6
16. februar 1999	-574	1.037	105	-	-	0	290	-299	28.490	37.485	76

Kilde: Valgnævnet, Grønlands Selvstyre

Valg til kommunalbestyrelserne

Valg til kommunalbestyrelserne

Der blev senest afholdt valg til overgangsudvalg for de nye storkommuner den 8. april 2008.

Oversigt 1. Afgivne stemmer ved kommunalbestyrelsesvalg til overgangsudvalg den 8. april 2008

Kommune	Demo- Atassut kraterne		Inuit Ataqa- tigiit Siumut	Kandidat- forbund 1	Kandidat- forbund 2	Sorlaat Partiiat	Enkelt- kandidater	Ugyldige og blanke stemmer	Afgivne stemmer	Stemme- berettigede	Stemme- procent
I alt	3.768	3.285	6.591	9.259	1.138	74	128	34	349	24.626	61,7
Qaasuitsup Kommunia	1.631	433	1.844	3.001	983	0	0	17	82	7.991	64,0
Qeqqata Kommunia	770	454	985	1.786	36	0	0	0	57	4.088	60,1
Kommuneqarfik Sermersooq	958	2.003	2.536	2.515	119	74	128	17	111	8.461	57,0
Kommune Kujalleq	409	395	1.226	1.957	0	0	0	0	99	4.086	73,1

Kilde: Valgnævnet, Grønlands Selvstyre

Oversigt 2. Afgivne stemmer ved valg til kommunalbestyrelserne i 2005 og 2008

	Valget 2008			Forskel ift. 2005	Valget 2005		
	Stemmer	Pct.	Valgte 1)		Stemmer	Pct.	Valgte 1)
Landsplan i alt	24.626	61,7	72		25.911	67,4	168
Atassut	3.768	15,5	10	-5,4	4.955	19,1	36
Demokraterne	3.285	13,5	8	13,1	3.384	13,1	14
Inuit Ataqtigiit Siumut	6.591	27,1	21	2,4	5.899	22,8	42
	9.259	38,1	30	-3,4	10.548	40,7	67
Kattusseqatigiit Partiiat	1.138	4,7	2	-4,4	1.025	4,0	8
Kandidatforbund Ivittuut	74	0,3	1	0,2	47	0,2	1
Sorlaat Partiiat	128	0,5	0				
Enkeltkandidat nr. 1	34	0,1	0	-0,6	53	0,2	-

Nøgletal på landsplan						
Stemmeberettigede	39.665	-	.	1.017	38.929	.
Gyldige stemmer	24.277	-	.	783	25.911	.
Blanke stemmer	212	.	.	-95	194	.
Ugyldige stemmer	137	.	.	-138	137	.
Afgivne stemmer	24.626	.	.	550	26.242	.
Stemmeprocent	62,1	.	.	-0,4	67,4	.

Note 1) Ved valget i 2005 var Grønland opdelt i 18 kommuner med 168 mandater i kommunalbestyrelserne. Ved valget i 2008 havde Grønland fået 4 storkommuner med 72 mandater i kommunalbestyrelserne.

Kilde: Valgbog for kommunalbestyrelsesvalget den 5. april 2005 og den 8. april 2008

Oversigt 3. Mandater ved valg til kommunalbestyrelserne 2005 og 2008

	Atassut		Demokraatit		Inuit Ataqaatigiit		Siumut		Kattusse- qatigiit 1		Kattusse- qatigiit 2		I alt	
	2005	2008	2005	2008	2005	2008	2005	2008	2005	2008	2005	2008	2005	2008
Qaasuitsup Kommunia	18	4	2	1	21	5	23	9	6	2	--		70	21
Qeqqata Kommunia	6	3	3	1	4	4	11	7	-	-	-		24	15
Kommuneqarfik Sermersooq Kommune	8	2	6	5	9	7	19	6	2	-	1	1	45	21
Kujalleq	4	1	3	1	8	5	14	8	--		--		29	15
I alt (2)	36	10	14	8	42	21	67	30	8	2	1	1	168	72
Valgte kvinder	6	3	4	3	12	11	12	8	3	0	0	0	37	25
I pct. af valgte	16,7	30	28,5	37,5	28,5	52,3	17,9	26,7	37,5	0	0	0	22,0	34,7
Borgmestre (1)	3	-	-	-	1	1	11	3	2	-	-	-	17	4

Note 1) Tallet giver ikke 18, da Enok Sandgreen, der blev valgt for IA i Asiaat, meldte sig ud af partiet og efterfølgende blev han som løsgænger valgt som borgmester.

Note 2) Ved valget i 2005, var Grønland opdelt i 18 kommuner med 168 mandater i kommunal valget.

Kilde: Valgbog for Kommunalbestyrelsesvalget d. 5. april 2005 og den 8. april 2008.

Oversigt 4. Valg til kommunalbestyrelserne siden hjemmestyrets indførelse

Valg dato	Atassut	Demokraatit	Inuit		Issittut Partiia	Akulliit Partiiat	Kattusseqatigiit 1	Kattusseqatigiit 2	Stemmeprocent
			Ataqaatigiit	Siumut					
									Procent
4. april 1979 1)	28,1	.	2,7	33,7	.	.	32,6	.	69,9
12. april 1983	44,1	.	7,4	39,9	.	.	8,6	.	74,9
4. april 1989	31,3	.	14,2	41,8	2,2	.	10,5	.	63,5
6. april 1993	25,5	.	17,7	39,7	0,9	9,1	7,0	.	70,9
8. april 1997	26,5	.	19,2	47,3	.	1,9	5,2	.	70,6
3. april 2001	24,5	.	20,3	44,1	.	.	10,2	.	68,0
5. april 2005	19,1	13,1	22,8	40,7	.	.	4,0	0,2	67,4
8. april 2008	15,3	13,3	26,8	37,6	.	.	4,6	0,3	62,1

Anm.: Andelen i pct. er beregnet på grundlag af gyldige stemmer.

Noter: 1) Sulisartut Partiia 2,9 pct.

Kilde: Valgnævnet, Grønlands Selvstyre: Valgbog for kommunalbestyrelsesvalget den 8. april 2008

Valg til bygdebestyrelser

Valg til bygdebestyrelser

Der var valg til bygdebestyrelserne den 28. april 2009. I forbindelse med kommunalreformen blev en række bygdebestyrelser slået sammen. Ved valget i 2005 var der 56 bygdebestyrelser med 180 medlemmer. Efter valget i april var der 26 bygdebestyrelser med 106 medlemmer.

Valg til Folketinget

Valg til Folketinget

Grønland vælger to medlemmer til Folketinget. Der har senest været valg til Folketinget den 15. september 2011. Ved den lejlighed valgtes Sara Olsvig (IA) og Doris Jakobsen (Siumut).

Se mere om de valgte folketingsmedlemmer på denne hjemmeside:

www.folketinget.dk

Oversigt 1. Valg til Folketinget den 15. september 2011

	Atassut	Inuit Ataqatigiit	Siumut	Demokraatit	Afgivne stemmer	Blanke og andre ugyldige stemmer	I alt afgivne stemmer	Antal vælgere	Stemme- procent
Afgivne stemmer i alt	1.706	9.587	8.374	2.831	22.498	1.048	23.546	40.937	57,5
Qaasuitsup Kommunia	603	2.821	2.723	820	6.967	212	7.179	12.676	56,6
Qeqqata Kommunia	321	1.558	1.602	285	3.766	156	3.922	6.984	56,2
Kommuneqarfik Sermersooq	557	3.875	2.601	1.475	8.508	515	9.023	15.805	57,1
Kommune Kujalleq	225	1.333	1.448	251	3.257	165	3.422	5.472	62,5

Kilde: Rigsombudsmanden i Grønland

Oversigt 2. Valg til Folketinget siden Hjemmestyrets indførelse

Valgdato	Akulliit Partiia	Atassut	Inuit Ata- qatigiit	Issittup Partia	Siumut	Demo- Kraatit	Uden for partierne	Stemme- procent	Gyldige stemmer	Blanke og andre ugyldige stemmer	Afgivne stemmer	Stemme- berettiget i alt
	Procent									Antal		
15. febr. 1977	.	47,7	.	.	52,3	.	.	70,0	17.605	384	17.989	25.691
23. okt. 1979	.	45,0	.	.	43,9	.	11,1	50,3	14.235	690	15.191	30.191
8. dec. 1981	.	48,9	.	.	37,7	.	13,4	61,0	18.878	925	19.803	32.466
10. april 1984	.	43,5	13,7	.	42,8	.	.	64,0	21.395	633	22.028	34.448
8. sept. 1987	.	41,3	12,5	2,9	43,3	.	.	44,9	16.046	934	16.980	37.800
10. maj 1988	.	38,7	17,3	3,9	40,1	.	.	57,9	20.999	1.169	22.168	38.301
12. dec. 1990	.	36,6	17,0	1,9	42,8	.	1,7	50,8	19.339	741	20.080	39.511
21. sept. 1994. 1)	7,4	34,7	-	-	-	.	57,8	58,7	21.595	765	22.360	38.113
11. marts 1998	0,4	36,0	21,6	-	36,4	.	5,6	63,4	23.286	891	24.177	38.155
20. nov. 2001	.	22,0	31,0	-	26,0	.	21,0	61,5	23.260	559	23.819	38.710
8. febr. 2005. 2)	.	16,4	25,0	.	33,6	21,3	3,6	59,6	23.108	417	23.525	39.447
13. nov. 2007	.	16,3	33,2	.	32,2	18,3	.	64,5	25.105	484	25.589	39.706
15. sept. 2011	.	7,6	42,6	.	37,2	12,6	-	57,5	22.498	1.048	23.546	40.937
Valgte i alt	-	-	1	-	1	-	-					
<i>Heraf kvinder</i>	-	-	<i>1</i>	-	<i>1</i>	-	-					

Anm.: Andelen i pct. er beregnet på grundlag af gyldige stemmer frem til folketingsvalget den 20. november 2001. Fra og med 2005 er stemmeprocenten beregnet af de afgivne stemmer.

Note: 1) Kandidatforbund mellem Siumut og IA. 2) Kandidaterne fra Kandidat, der efterfølgende har etableret sig som parti, opstillet ved valg til Folketinget udenfor partierne.
Kilde: Rigsombudsmanden i Grønland

Partier i Grønland

Partier i Grønland

Atassut

Atassut (www.atassut.gl) er en liberal politisk bevægelse. Partiet blev stiftet i 1978. Partiet mener, at målet er samhørighed med Danmark inden for rigsfællesskabets rammer.

Demokraterne

Demokraterne (www.demokraterne.gl) eller (www.demokraatit.gl) er et socialliberalt parti, der står i midten af grønlandsk politik. Partiet blev stiftet den 28. november 2002.

Inuit Ataqatigiit (IA)

IA (www.ia.gl) er Grønlands venstreorienterede selvstændighedsparti, der arbejder for grønlandernes krav om anerkendelse som et selvstændigt folk med ret til eget land.

Kattusseqatigiit Partiiat

Kattusseqatigiit Partiiat har eksisteret siden 1993 som parti med valgte repræsentanter i kommunalbestyrelsen og siden 1995 også med repræsentanter i Inatsisartut.

Kattusseqatigiit Partiiat er officielt stiftet 6. oktober 2005 og opstillede for første gang som parti til landstingsvalget i 2005.

Siumut

Partiet Siumut (www.siumut.gl) blev stiftet i 1977. Partiets politiske målsætning er at skabe et homogent, aktivt, økonomisk og kulturelt selvstående og livskraftigt samfund baseret på egne ressourcer, hvis befolkning er sin ansvarlighed som et folk bevidst.

Siumut har socialdemokratiske internationale samarbejdsaftaler.

Årsager til afvisning af klager hos Ombudsmanden for Inatsisartut

Tabel 1. Årsager til afvisning af klager hos Ombudsmanden for Inatsisartut

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
I alt	62	99	63	69	48	61	69	89
Klagen var for sent indgivet	5	10	3	3	4	6	1	2
Klagen angik domme eller dommeres embedsførelse	1	1	2	1	1	-	0	5
Klagen angik rigsmyndigheder	2	4	2	4	-	5	4	5
Klagen angik private	2	3	2	4	2	1	1	4
Klagen kunne indbringes for højere administrativ myndighed	17	20	18	28	14	17	15	28
Klagen angik et selskab ejet af Grønlands Selvstyre	-	1	1	-	1	-	0	0
Klagen blev tilbagekaldt	9	7	8	3	-	-	9	13
Forespørgsler	2	6	1	-	-	1	0	1
Klagers krav imødekommet	...	5	7	2	-	12	6	9

Inhabilitet	-	1	-	-	-	-	0	0
Andet	24	41	19	24	26	19	33	22

Kilde: Ombudsmanden for Inatsisartut

Myndigheder berørt af klagesager hos Ombudsmanden for Inatsisartut

Tabel 2. Myndigheder berørt af klagesager hos Ombudsmanden for Inatsisartut

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
I alt	52	18	34	26	19	22	18	24
Myndigheder under Selvstyret	18	10	11	11	3	7	5	14
Kommuner	27	6	17	12	14	12	12	5
A/S Boligselskabet INI	...	0	4	3	2	2	0	0
Det sociale Ankenævn	7	2	1	0	0	1	1	0
Skatterådet	0	0	1	0	0	0	0	0
Andre	0	0	0	0	0	0	0	5

Kilde: Ombudsmanden for Inatsisartut

Afsluttede sager, fordelt på retsområde, der klages over hos Ombudsmanden for Inatsisartut

Tabel 3. Afsluttede sager, fordelt på retsområde, der klages over hos Ombudsmanden for Inatsisartut

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
I alt	41	16	34	26	19	22	18	24
Socialret	13	3	8	4	4	5	4	2
Ansættelsesret	14	4	12	6	5	12	5	5
Lejeret	8	3	7	4	4	3	0	1
Skatter og afgifter	3	1	1	1	0	1	0	0
Opkrævningsvirksomhed	...	1	2	3	1	0	0	1
Sundhed	0	0	1	1	0	1	1	2
Fiskeri, fangst og landbrug	1	1	0	2	0	0	0	3
Erhverv i øvrigt	2	0	0	3	1	0	2	4
Undervisning	0	0	1	1	0	0	0	4
Kirke	0	0	0	0	0	0	0	0
Forbruger	0	1	0	0	0	0	0	1
Andet	0	2	2	1	4	0	6	1

Anm.: Tallene for 2000-2010 er baseret på afsluttede klager.

Kilde: Ombudsmanden for Inatsisartut

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

Emne

2. november 2012

Grønlands Statistik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 36 23 60 · Fax: +299 36 23 61

